

יש לפגוע בכל תשתיות חמאס

written by מאיר בן שבת | 23.08.2023

רצף הפיגועים האחרונים ביו"ש הצדיק את הקדמת כינוסו של הקבינט לביטחון לאומי, לא רק בגלל תוצאותיו הקשות, שהפכו את 2023 לשנה הקטלנית ביותר בפעולות טרור מאז 2005, אלא גם לנוכח האפשרות שאנו עדים לחזרתו של הטרור הממוסד לשגרת חיינו.

שלא כמו הפיגוע בחווארה, שנראה כניצול הזדמנות לפגיעה בישראלים שהגיעו ביוזמתם לשומרון, הפיגוע בדרום הר חברון בוצע נגד מתיישבים אנשי המקום, לאחר תכנון סדור, על ידי חוליה מאורגנת, חמושה ומצוידת באביזרים באמצעות ירי מרכב חולף. זה מרמז על מעורבות עמוקה של ארגוני הטרור המוכרים, לא רק בהכוונה ובמימון.

פיגוע זה מתרחש ימים לא רבים לאחר חשיפתה של חוליית חמאס מאזור בנימין, שחבריה תכננו לחטוף חייל צה"ל ונעצרו על ידי השב"כ בשלב מתקדם של ההכנות לכך. החברים באותה החולייה היו מצוידים באמצעי לחימה, אספו מידע, ערכו סיורי שטח לצורך הכרת שגרת פעילותם של חיילים שמשרתים באזור בנימין, תכננו נתיבי הימלטות ואפילו הספיקו להכין מקום מסתור להחזקתו של החייל שייחטף. הם פעלו בתמיכה ובהכוונה של מפקדות החמאס בחו"ל ובעזה.

פיגוע חטיפה איננו עניין של מה בכך. ביצועו כרוך באופרציה מסובכת. הוא מחייב תיאום בין-אזורי מורכב והיערכות לוגיסטית ממושכת, תוך התחמקות מחיישני המודיעין הישראלי וממנגנוני הביטחון הפלשתיני. פיגוע כזה גם גורר תשלום של מחירים כבדים במסגרת פעולות החקירה או צעדי התגובה, שיבואו בעקבותיו. לאור השלכותיו החמורות, ההחלטה על פיגוע כזה מתקבלת בדרך כלל על ידי הנהגת הארגון ואיננה פרי יוזמה מקומית.

ההתפתחויות הללו מעלות את האפשרות כי במקביל לפיגועי ההשראה המתבצעים על ידי מחבלים בודדים, חוזרים גם הדפוסים המוכרים מן העבר של הטרור הממוסד. אם כך ואם לאו, תוצאותיו הקשות של גל הפיגועים עד כה מחייבות בחינה מחודשת של אסטרטגיית הלחימה בטרור ביו"ש.

חמאס מזהיר

האווירה הכללית בשטחים מעודדת פיגועים. תורמת לכך ההסתה המגיעה מעזה, מאיראן, מחיזבאללה, ומצד גורמים מהרש"פ וממחנה הפת"ח. גם התחושה כי ישראל נחלשת ומתפרקת מבפנים מוסיפה עוז. הדור הפלשתיני הצעיר, שממשיך לכבב בגל הפיגועים הזה, איננו מורתע כקודמיו. הוא לא חווה על בשרו את "חומת מגן", ואת צלקותיה הוא כבר לא רואה מול עיניו. בעידן הרשתות החברתיות הפיגועים מהווים השראה ומתפתחת חקיינות.

במקביל, הרשות הפלשתינית משדרת מסר כפול: מצד אחד, מנגנוניה מקיימים תיאום ביטחוני עם ישראל ומקרינים מחויבות למניעת פיגועים; ומצד שני, היא מאדירה מחבלים, תומכת כלכלית במשפחותיהם וככל הידוע לא העמידה לדין אפילו פעם אחת בגין עבירה של ביצוע טרור נגד ישראל. אלה המאפיינים והגורמים שמניעים ומזינים את גל הטרור הזה.

בתוך כל זאת, ונוסף על ארס ההסתה שמגיע מכיוונו כל הזמן, החמאס ברצועת עזה ביצע בימים האחרונים כמה מהלכים ראוותניים, שבאמצעותם ביקש לאותת לישראל על עמדותיו וגבולות סבלנותו. כך היה ביום חמישי האחרון, עת שיגר לעבר הים 50 רקטות ובתוכן כאלה מסוג "עיאש 250" המיועדות לטווחים ארוכים במיוחד, מהלך שנועד להזהיר את ישראל מפגיעה בתנאיהם של האסירים הביטחוניים, וכך היה בהתפרעויות שאותן הוא אפשר ביום ראשון האחרון, במוקדים שונים לאורך גדר הגבול.

ישראל לא הגיבה באופן משמעותי על פעולות אלה. יתרה מכך, היא ממשיכה לאפשר את כניסתם של כ-18 אלף פועלים מהרצועה, שמשכורותיהם אמנם תורמות ליציבות הכלכלית של תושביה, אך בעקיפין גם להתחזקות מנגנוני חמאס. לא ברור באיזו מידה מנוצלת אוכלוסייה זו גם לצרכים נוספים של חמאס. יש להניח כי השב"כ ער לכך ומשקיע מאמצים לפקח על כך.

כיצד על ישראל לפעול?

ראשית, חשוב לשוב ולהדגיש: בהתמודדות עם הטרור אין "שובר שוויון" ואין "זבנג וגמרנו". זהו מאבק המחייב עמידה נחושה ופעולה שיטתית ומתמשכת, המיועדת לשחוק את יכולות הטרור ולהעמיד בספק את תוחלתו ואת כדאיותו.

נכון להמשיך במדיניות הבידול בין עזה לאיו"ש ולבחון מחדש את המדיניות בנוגע להיתרי העבודה בישראל לפלשתינים מהרצועה. יש להטיל על מערכת הביטחון לגבש תוכנית שיטתית למניעת הברחות אמל"ח לשטחי יו"ש, לאיתור ולתפיסה של הנשק הרב שכבר נמצא בה.

נכון להגביר את מאמצי הסיכול במיוחד כנגד תשתיות חמאס בכל שטחי יו"ש. נוסף על כך, ראוי לפעול להוצאתם מן המשחק של גורמים במפקדת חמאס המכווינים מרחוק את מאמצי הטרור מיו"ש. יהיה בכך לא רק כדי לפגוע במאמצייהם, אלא גם כדי לחזק את ההרתעה גם כלפי יריבים מזירות נוספות.

באשר לרשות הפלשתינית, מתחייב ביחס לכך דיון אסטרטגי נפרד לאו דווקא בהקשר לאירועים האחרונים. בימים הקרובים ימלאו 30 שנה לתהליך אוסלו. יהיה זה מועד מתאים לעריכת המאזן הלאומי של הרווח וההפסד כתוצאה מהתהליך הזה. תהיה זו גם הזדמנות לדון בעתידו ובחלופות לו ולהחליט לאן מועדות פניה של מדינת ישראל.

▪ פורסם לראשונה ב"ישראל היום"